2026/1993

2026 9 4

EUROPOS SĄJUNGOS IR ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS SUSITARIMU DĖL JŲ ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMŲ SUSIEJIMO ĮSTEIGTO JUNGTINIO KOMITETO SPRENDIMAS Nr. 1/2026

2026 m. birželio 9 d.

dėl Susitarimo I priedo dalinio pakeitimo [2026/1993]

JUNGTINIS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo ([1]) (toliau – Susitarimas), ypač į jo 13 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Jungtiniam komitetui priėmus Sprendimą Nr. 2/2019 ([2]) įvykdytos Susitarime nustatytos susiejimo sąlygos ir sudarytos sąlygos Susitarimui 2020 m. sausio 1 d. įsigalioti;

(2) Susitarimo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Jungtinis komitetas gali iš dalies keisti Susitarimo priedus;

(3) pagal Susitarimo 10 straipsnio 1 dalį Susitarimu neribojama kiekvienos Šalies teisė iš dalies keisti ar priimti su šio Susitarimo sritimi susijusių teisės aktų, įskaitant teisę priimti griežtesnes apsaugos priemones;

(4) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis (ES) 2023/958 ([3]) ir (ES) 2023/959 ([4]) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB ([5]) buvo iš dalies pakeista siekiant, kad ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS) indėlis atitiktų tikslą iki 2030 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m., kaip 2020 m. gruodžio mėn. susitarė Europos Vadovų Taryba;

(5) 2024 m. gruodžio 4 d. įvykusiame 7-ajame susitikime Jungtinis komitetas susitarė Susitarimo I priedo pakeitimus, kurie turi būti padaryti dėl Direktyvos 2003/87/EB peržiūros, atlikti vienu kartu atnaujinant tą priedą;

(6) atsižvelgiant į ženklius abiejų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų pokyčius, kaip nurodyta Susitarimo 13 straipsnio 7 dalyje, tikslinga atitinkamuose Susitarimo I priede nustatytuose esminiuose kriterijuose atspindėti reglamentavimo pakeitimus, atsiradusius dėl Direktyvos 2003/87/EB peržiūros, iš dalies pakeičiant tą priedą, kad būtų išlaikytas abiejų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų suderinamumas, užtikrintas rinkos vientisumas ir išvengta konkurencijos iškraipymo,

([1]) OL L 322, 2017 12 7, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/2240/oj.

([2]) 2019 m. gruodžio 5 d. Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl jų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo įsteigto Jungtinio komiteto sprendimas Nr. 2/2019, kuriuo iš dalies keičiami Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl jų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų susiejimo I ir II priedai [2020/1359] (OL L 314, 2020 9 29, p. 68, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/1359/oj).

([3]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/958, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, kiek tai susiję su aviacijos sektoriaus indėliu siekiant visos Sąjungos ekonomikos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslo ir tinkamu pasaulinės rinkos priemonės įgyvendinimu, (OL L 130, 2023 5 16, p. 115, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/958/oj).

([4]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo, (OL L 130, 2023 5 16, p. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

([5]) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB, (OL L 275, 2003 10 25, p. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Susitarimo I priedo A ir B dalys pakeičiamos šio sprendimo priede pateiktu tekstu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2026 m. birželio 9 d.

Jungtinio komiteto vardu

Europos Sąjungos sekretorius	*Pirmininkė*	*Šveicarijos sekretorius*
Ruben Vermeeren	Beatriz Yordi	Thomas Meier

PRIEDAS

Susitarimo I priedo A ir B dalys pakeičiamos taip:

„A. **Stacionariems įrenginiams taikomi esminiai kriterijai**

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
1.	Privalomas dalyvavimas ATLPS	ATLPS privalo dalyvauti įrenginių, kuriuose vykdoma toliau išvardytų rūšių veikla ir iš kurių išmetamos toliau nurodytos šiltnamio efektą sukeliančios dujos (ŠESD), veiklos vykdytojai.	ATLPS privalo dalyvauti įrenginių, kuriuose vykdoma toliau išvardytų rūšių veikla ir iš kurių išmetamos toliau nurodytos ŠESD, veiklos vykdytojai.
2.	ATLPS apima bent veiklą, numatytą:	Direktyvos 2003/87/EB I priede, galiojusiame 2025 m. sausio 1 d.	CO_2 potvarkio 40 straipsnio 1 dalyje ir 6 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
3.	ATLPS apima bent ŠESD, numatytas:	Direktyvos 2003/87/EB II priede, galiojusiame 2025 m. sausio 1 d.	CO_2 potvarkio 1 straipsnio 1 dalyje, galiojusioje 2025 m. sausio 1 d.
4.	ATLPS nustatytinas didžiausias ATL skaičius turi būti bent toks pat ribotas, kaip numatyta:	Direktyvos 2003/87/EB 9 ir 9a straipsniuose, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d. 2024–2027 m. linijinis mažinimo koeficientas yra 4,3 % per metus, o nuo 2028 m. – 4,4 %. Jis bus taikomas visiems sektoriams pagal 2025 m. sausio 1 d. galiojusią Direktyvą 2003/87/EB.	CO_2 įstatymo 18 straipsnio 1 ir 2 dalyse, CO_2 potvarkio 45 straipsnio 1 dalyje ir 8 priedo 1 punkte, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d. 2025 m. linijinis mažinimo koeficientas yra 6,4 % – tai koregavimas, pagal kurį 2021–2025 m. laikotarpiu didžiausias ATL skaičius būtų sumažintas tiek pat, kiek nustatyta pagal ES ATLPS linijinį mažinimo koeficientą. Nuo 2026 m. linijinis mažinimo koeficientas yra 4,3 % per metus, o nuo 2028 m. – 4,4 %. Jis bus taikomas visiems sektoriams, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS.
5.	Rinkos stabilumo mechanizmas	2015 m. ES (Sprendimu (ES) 2015/1814) sukūrė rinkos stabilumo rezervą; jo veikimas buvo sustiprintas Direktyva (ES) 2018/410 ir Direktyva (ES) 2023/959. ES teisės aktuose numatyta, kad nuo 2017 m. kiekvienais metais iki gegužės 15 d. Komisija turi paskelbti visų apyvartoje esančių ATL skaičių. Pagal šį skaičių nustatoma, ar tam tikras skaičius ATL, kuriuos ketinama parduoti aukcionuose, turėtų būti perkeltas į rezervą, ar perkeltas iš jo.	CO_2 įstatymo 19 straipsnio 6 dalis, CO_2 potvarkio 48 straipsnio 1a bei 5 dalys ir 8 priedo 2 punktas, galioję 2025 m. sausio 1 d. Šveicarijos teisės aktuose numatyta, atsižvelgiant į bendrą apyvartoje esančių ATL skaičių, mažinti aukcionuose parduodamų ATL skaičių. Be to, parduoti aukcionuose neskirti ATL prekybos laikotarpio pabaigoje panaikinami.

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
6.	ATLPS rinkos priežiūros lygis turi būti bent toks pat aukštas kaip numatytasis:	2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (FPRD II), 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (FPRR), 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka (Piktnaudžiavimo rinka reglamentas), kuriuo panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB ir Komisijos direktyvos 2003/124/EB, 2003/125/EB ir 2004/72/EB, 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/57/ES dėl baudžiamųjų sankcijų už manipuliavimą rinka (Manipuliavimo rinka direktyva), 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB (Kovos su pinigų plovimu direktyva), galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.	2007 m. birželio 22 d. Federaliniame akte dėl Šveicarijos finansų rinkos priežiūros institucijos, 2015 m. birželio 19 d. Federaliniame akte dėl finansų rinkos infrastruktūros ir elgesio rinkoje prekiaujant vertybiniais popieriais ir išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, 2018 m. birželio 15 d. Federaliniame akte dėl finansų įstaigų, 1997 m. spalio 10 d. Federaliniame akte dėl kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d. Finansų rinką reglamentuojančiuose Šveicarijos teisės aktuose nėra nustatytas teisinis ATL pobūdis. Visų pirma ATL Finansų rinkų infrastruktūros akte nėra priskiriami prie vertybinių popierių, todėl jais negalima prekiauti reguliuojamose prekybos vietose. Kadangi ATL nėra priskiriami prie vertybinių popierių, antrinėse rinkose sudaromiems nebiržiniams ATL prekybos sandoriams nėra taikomi vertybinius popierius reglamentuojantys Šveicarijos teisės aktai. Išvestinių finansinių priemonių sandoriai pagal Finansų rinkų infrastruktūros aktą yra priskiriami prie vertybinių popierių. Tai apima ir išvestines finansines priemones, kurių pagrindas – ATL. Ne finansų sandorio šalių ir finansų sandorio šalių sudarytiems nebiržiniams su ATL susijusių išvestinių finansinių priemonių prekybos sandoriams taikomos Finansų rinkos infrastruktūros akto nuostatos.
7.	Bendradarbiavimas rinkos priežiūros srityje	Šalys sudaro tinkamus bendradarbiavimo rinkos priežiūros srityje susitarimus. Tų bendradarbiavimo susitarimų dalykas yra keitimasis informacija ir pareigų, susijusių su kiekvienos iš Šalių nustatyta rinkos priežiūros tvarka, vykdymo užtikrinimas. Apie visus tokius susitarimus Šalys informuoja Jungtinį komitetą.	
8.	Tarptautiniams kreditams taikomos kokybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos, kaip numatyta:	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Sąjungos teisėje nenumatyta.	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Šveicarijos teisėje nenumatyta.

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
9.	Tarptautiniams kreditams taikomos kiekybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos, kaip numatyta:	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Sąjungos teisėje nenumatyta.	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Šveicarijos teisėje nenumatyta.
10.	Paskirstytinų nemokamų ATL skaičius apskaičiuojamas taikant santykinius taršos rodiklius ir pataisos koeficientus. Nemokamai nepaskirstyti ATL parduodami aukcionuose arba pripažįstami negaliojančiais. Tuo tikslu ATLPS turi atitikti bent sąlygas, nustatytas:	Direktyvos 2003/87/EB 10, 10a, 10b ir 10c straipsniuose, 2021 m. kovo 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/447, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 2 dalį nustatomos patikslintos santykinių taršos rodiklių vertės, taikomos 2021–2025 m. laikotarpiu suteikiant nemokamus apyvartinius taršos leidimus (taikytame 2021 m. sausio 1 d. – 2025 m. gruodžio mėn.), 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo, 2024 m. sausio 30 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2024/873, kuriuo dėl suderinto nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo pereinamojo laikotarpio Sąjungos taisyklių iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2019/331, 2019 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2019/708, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB papildoma nustatytu 2021–2030 m. sektorių ir pasektorių, kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašu, dokumentuose, kuriuose nustatomi 2021–2025 m. arba 2026–2030 m. įvairiems ES ATLPS sektoriams taikytini pataisos koeficientai, 2025 m. balandžio 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2025/772, kuriuo iš dalies keičiamas ir ištaisomas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/1842, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB taikymo taisyklės, susijusios su tolesne nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo koregavimo dėl veiklos lygio pokyčių tvarka, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.	CO_2 įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje ir 19 straipsnyje, CO_2 potvarkio 45 straipsnio 2–6 dalyse, 46, 46a, 46b ir 48 straipsniuose ir 9 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d. 2021–2025 m. laikotarpiu paskirstytinų nemokamų ATL skaičius neviršija ES ATLPS įrenginiams suteiktų ATL skaičiaus.

	Esminiai kriterijai	ES ATLPS	Šveicarijos ATLPS
11.	ATLPS turi būti numatytos tokio pat dydžio ir tokiomis pat aplinkybėmis taikomos sankcijos, kaip numatyta:	Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnyje, galiojusiame 2025 m. sausio 1 d.	CO_2 įstatymo 21 straipsnyje, CO_2 potvarkio 56 straipsnyje, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
12.	Stebėsena ir ataskaitų teikimas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje turi būti bent tokie pat griežti, kaip numatyta:	Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnyje ir IV priede, 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.	CO_2 įstatymo 20 straipsnyje, CO_2 potvarkio 50–53 straipsniuose, 16 priedo 1 punkte ir 17 priedo 1 punkte, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
13.	Tikrinimas ir akreditavimas apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje turi būti bent tokie griežti, kaip numatyta:	Direktyvos 2003/87/EB 15 straipsnyje ir V priede, 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.	CO_2 potvarkio 51–54 straipsniuose, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.

B. **Aviacijos veiklai taikomi esminiai kriterijai**

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
1.	Privalomas dalyvavimas ATLPS	Orlaivių naudotojai privalo dalyvauti ATLPS pagal toliau išdėstytus kriterijus.	Orlaivių naudotojai privalo dalyvauti ATLPS pagal toliau išdėstytus kriterijus.
2.	Sistema taikoma aviacijos veiklai ir ŠESD, o skrydžiai ir juos vykdant išmetamas ŠESD kiekis priskiriami pagal išvykimo skrydžio principą, kaip numatyta:	Direktyvoje 2003/87/EB su pakeitimais, padarytais 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendime (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo,	1. Taikymo sritis Skrydžiai, kurie pradedami arba užbaigiami Šveicarijos teritorijoje esančiame aerodrome, išskyrus skrydžius, vykdomus iš EEE teritorijoje esančio aerodromo. Visos laikinos su ATLPS taikymo sritimi susijusios nukrypti leidžiančios nuostatos, kaip antai Direktyvos 2003/87/EB 28a straipsnyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, Šveicarijos ATLPS gali būti taikomos taip pat, kaip jos taikomos ES ATLPS. Vykdant aviacijos veiklą, ATLPS taikoma tik CO_2 dujoms.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
		2020 m. gegužės 18 d. Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2020/1071, kuriuo dėl ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos netaikymo atvykstamiesiems skrydžiams iš Šveicarijos iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, 2021 m. birželio 17 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2021/1416, kuriuo dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos netaikymo atvykstamiesiems skrydžiams iš Jungtinės Karalystės iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, 2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/1122, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatos dėl Sąjungos registro veikimo, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d. Nuo 2020 m. sausio 1 d. ES ATLPS taikoma skrydžiams iš Europos ekonominės erdvės (EEE) teritorijoje esančių aerodromų į Šveicarijos teritorijoje esančius aerodromus. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį ES ATLPS netaikoma skrydžiams iš Šveicarijos ir Jungtinės Karalystės teritorijoje esančių aerodromų į EEE teritorijoje esančius aerodromus.	2. Taikymo srities apribojimai Bendra taikymo sritis, nurodyta 1 punkte, neapima: 1. skrydžių, kurių vienintelis tikslas – skraidinti į oficialią misiją vykstantį valdantį monarchą ir jo (jos) artimiausius gimines, valstybės vadovus, Vyriausybės vadovus ir Vyriausybės ministrus, jei tai pagrindžiama atitinkamu statuso žymeniu skrydžio plane; 2. karinių, muitinės ir policijos tarnybų skrydžių; 3. skrydžių, susijusių su paieškos ir gelbėjimo, ugniagesių operacijomis, taip pat humanitarinių ir greitosios medicininės pagalbos skrydžių; 4. skrydžių, vykdomų tik pagal vizualiųjų skrydžių taisykles, kaip apibrėžta 1944 m. gruodžio 7 d. Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 2 priede; 5. skrydžių be tarpinių nutūpimų, užbaigiamų orlaivio pakilimo aerodrome; 6. mokomųjų skrydžių, vykdomų tik siekiant įgyti ar išlaikyti licenciją arba – pilotų kabinos įgulos atveju – kvalifikaciją, jei tai pagrindžiama atitinkamu žymeniu skrydžio plane, su sąlyga, kad skrydis nėra skirtas skraidinti keleiviams ir (arba) kroviniui arba nustatyti orlaivio padėčiai ar jam perkelti; 7. skrydžių, vykdomų tik mokslinių tyrimų tikslu; 8. skrydžių, vykdomų tik orlaiviams arba orlaivių ar antžeminei įrangai tikrinti, bandyti ar sertifikuoti; 9. skrydžių, vykdomų orlaiviais, kurių patvirtinta didžiausia kilimo masė nesiekia 5 700 kg; 10. komercinių orlaivių naudotojų skrydžių, jei vykdydami skrydžius, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, jie per metus iš viso išmeta mažiau kaip 10 000 tonų CO_2 arba per tris vienas po kito einančius keturių mėnesių laikotarpius įvykdo mažiau kaip 243 skrydžius, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, ir jei tiems orlaivių naudotojams netaikoma ES ATLPS; 11. nekomercinių orlaivių naudotojų skrydžių, kuriems taikoma Šveicarijos ATLPS, jei juos vykdant per metus iš viso išmetama mažiau kaip 1 000 tonų CO_2, kaip numatyta atitinkamoje ES ATLPS nukrypti leidžiančioje nuostatoje, ir jei tiems orlaivių naudotojams netaikoma ES ATLPS.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
			Šie taikymo srities apribojimai numatyti: CO_2 įstatymo 16a straipsnyje, CO_2 potvarkio 46d straipsnyje, 55 straipsnio 2 dalyje ir 13 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
3.	Keitimasis svarbiais duomenimis, susijusiais su aviacijos veiklai nustatomais taikymo srities apribojimais	Abi Šalys bendradarbiauja klausimais, susijusiais su Šveicarijos ATLPS ir ES ATLPS taikymo komercinių ir nekomercinių orlaivių naudotojams srities apribojimais, pagal šį priedą. Visų pirma abi Šalys užtikrina, kad visi svarbūs duomenys būtų perduodami laiku, kad būtų galima teisingai identifikuoti skrydžius ir orlaivių naudotojus, kuriems taikomos Šveicarijos ATLPS ir ES ATLPS.	
4.	Didžiausias ATL skaičius (t. y. bendras ATL, kurie bus paskirstyti orlaivių naudotojams, skaičius)	Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnis, galiojęs 2025 m. sausio 1 d. 2024 m. sausio 1 d. galiojusios Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnio 5 dalyje numatyta, kad bendras orlaivių naudotojams paskirstytinų ATL skaičius grindžiamas bendru orlaivių naudotojams, kurie 2023 m. vykdė aviacijos veiklą pagal Direktyvos 2003/87/EB I priedą, skirtų ATL skaičiumi, sumažintu pagal linijinį mažinimo koeficientą, nurodytą Direktyvos 2003/87/EB 9 straipsnyje ir taikytiną nuo 2025 m. sausio 1 d.; 2024 m. sausio 1 d. galiojusios Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad vykdant skrydžius iš EEE esančio aerodromo į EEE, Šveicarijoje ar Jungtinėje Karalystėje esantį aerodromą, kuriems 2023 m. ATLPS buvo netaikoma, bendras ATL skaičius padidinamas tokiu skaičiumi, kokiu jis būtų padidintas, jei 2023 m. jiems ATLPS būtų taikyta. Taikomas Direktyvos 2003/87/EB 9 straipsnyje nurodytas linijinis mažinimo koeficientas, taikytinas nuo 2024 m. sausio 1 d.	Didžiausias ATL skaičius turi būti panašaus griežtumo lygio kaip nustatytasis ES ATLPS; tai visų pirma pasakytina apie procentinę dalį, kuria didžiausias ATL skaičius mažinamas kiekvienais metais ir kiekvieną naują prekybos laikotarpį. ATL iki didžiausio skaičiaus ribos parduodami aukcione arba paskirstomi nemokamai. Šis paskirstymas gali būti peržiūrėtas pagal šio Susitarimo 6 ir 7 straipsnius. Nuo 2024 m. bendras ATL skaičius, susijęs su skrydžiais iš Šveicarijos aerodromų į atokiausiame ES regione esančius aerodromus, padidinamas tokiu skaičiumi, kokiu jis būtų padidintas, jei 2023 m. jiems ATLPS būtų taikyta. Taikomas linijinis mažinimo koeficientas, nustatytas CO_2 potvarkio 15 priede. Tai numatyta: CO_2 įstatymo 18 straipsnyje, CO_2 potvarkio 46e straipsnyje ir 15 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
5.	ATL paskirstymas orlaivių naudotojams parduodant aukcionuose	Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnio 1 ir 1a dalys ir 28a straipsnio 2 dalis, galiojusios 2025 m. sausio 1 d.	Šveicarijos ATL aukcionuose parduoda Šveicarijos kompetentinga institucija. Šveicarija turi teisę į pajamas, gautas aukcionuose pardavus Šveicarijos ATL. Tai numatyta: CO_2 įstatymo 19a straipsnio 2 ir 4 dalyse, CO_2 potvarkio 48 straipsnyje ir 15 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
			2024 ir 2025 m. taikomi pakoreguoti santykiniai taršos rodikliai (žr. 7 kriterijų), kurie pakoreguoti atsižvelgiant į pardavimo aukcione normos padidinimą ES ATLPS. Šie santykiniai taršos rodikliai numatyti: – CO_2 potvarkio 46f straipsnio 1 dalyje ir 15 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
6.	Specialus tam tikriems orlaivių naudotojams skirtas rezervas	Specialūs rezervai nebenaudojami.	
7.	Santykinis taršos rodiklis, naudojamas ATL nemokamai paskirstant orlaivių naudotojams	Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnio 1a dalis, galiojusi 2025 m. sausio 1 d.	Santykinis taršos rodiklis turi būti ne didesnis nei nustatytasis ES ATLPS. Metinis santykinis taršos rodiklis yra 0,000642186914222035 ATL vienam tonkilometriui 2020–2023 m.; 0,000481640185666526 ATL vienam tonkilometriui 2024 m.; 0,000321093457111017 ATL vienam tonkilometriui 2025 m. Šie santykiniai taršos rodikliai numatyti: – CO_2 potvarkio 46f straipsnio 1 dalyje ir 15 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
8.	Nemokamų ATL paskirstymas orlaivių naudotojams	Direktyvos 2003/87/EB 3d straipsnio 1a dalis, galiojusi 2025 m. sausio 1 d.	Orlaivių naudotojams paskirstomas nemokamų ATL skaičius apskaičiuojamas jų ataskaitose nurodytus ataskaitinių metų tonkilometrių duomenis padauginant iš taikomo santykinio taršos rodiklio. Šis nemokamų ATL paskirstymas numatytas: CO_2 įstatymo 19a straipsnio 3 ir 4 dalyse, CO_2 potvarkio 46f ir 46g straipsniuose ir 15 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
9.	Tarptautiniams kreditams taikomos kokybinės ribos turi būti bent tokios pat griežtos, kaip numatyta:	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Sąjungos teisėje nenumatyta.	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Šveicarijos teisėje nenumatyta.
10.	Tarptautinių kreditų naudojimo kiekybinės ribos	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Sąjungos teisėje nenumatyta.	Teisė naudotis tarptautiniais kreditais 2021 m. ir vėliau Šveicarijos teisėje nenumatyta.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
11.	Ataskaitinių metų tonkilometrių duomenų gavimas	Nuo 2024 m. tonkilometrių duomenys netaikomi.	Vadovaujantis šio Susitarimo įsigaliojimo dieną galiojusiu Potvarkiu dėl tonkilometrių duomenų, susijusių su orlaivių nuskristais atstumais, gavimo ir atitinkamų stebėsenos planų rengimo, ataskaitiniai duomenų apie Šveicarijos aviacijos veiklą rinkimo metai yra 2018 metai. Tai numatyta: CO_2 įstatymo 19a straipsnio 3 ir 4 dalyse, CO_2 potvarkio 46f ir 46g straipsniuose ir 15 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
12.	Stebėsena ir ataskaitų teikimas	Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnis ir IV priedas, 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012, 2019 m. liepos 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1603, kuriuo dėl aviacijos išmetamųjų teršalų stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo priemonių, kurias Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija priėmė siekdama įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, galioję 2025 m. sausio 1 d. Su CO_2 nesusijusio aviacijos poveikio stebėsena ir ataskaitų teikimas, kaip nustatyta Direktyvos 2003/87/EB 14 straipsnio 5 dalyje, taikomi nuo 2025 m.	Stebėsenos ir ataskaitų teikimo nuostatos turi būti tokios pat griežtos kaip ES ATLPS. Tai numatyta: CO_2 įstatymo 20 straipsnyje, CO_2 potvarkio 50–52 straipsniuose ir 14, 16 bei 17 prieduose, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.
13.	Tikrinimas ir akreditavimas	Direktyvos 2003/87/EB 15 straipsnis ir V priedas, 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, galioję 2025 m. sausio 1 d.	Tikrinimo ir akreditavimo nuostatos turi būti tokios pat griežtos kaip ES ATLPS. Tai numatyta: CO_2 potvarkio 52 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir 18 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
14.	Administravimas	Taikomi Direktyvos 2003/87/EB 18a straipsnyje nustatyti kriterijai. Tuo tikslu pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį orlaivių naudotojų administravimo priskyrimo Šveicarijai ir ES (EEE) valstybėms narėms atžvilgiu Šveicarija laikoma administruojančia valstybe nare. Pagal Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsnį ES (EEE) valstybių narių kompetentingos institucijos yra atsakingos už visas joms priskirtų orlaivių naudotojų administravimo užduotis, taip pat ir užduotis, susijusias su Šveicarijos ATLPS (pvz., priimti patikrinto išmestų teršalų kiekio ataskaitas, susijusias su ES ir Šveicarijos aviacijos veikla, administruoti orlaivių naudotojus ir sąskaitas, užtikrinti atitiktį ir vykdymą). Europos Komisija abipusiškai susitaria su Šveicarijos kompetentingomis institucijomis viena kitai perduoti svarbius dokumentus ir informaciją. Visų pirma Europos Komisija užtikrina, kad Šveicarijos administruojamiems orlaivių naudotojams būtų perduotas atitinkamas paskirstytinų nemokamų ES ATL skaičius. Jei sudaromas dvišalis susitarimas dėl skrydžių, vykdomų iš Bazelio, Miulūzo ir Freiburgo oro uosto „Euroairport“ arba į jį, administravimo, dėl kurio nereikės keisti Direktyvos 2003/87/EB, Europos Komisija atitinkamai padeda įgyvendinti šį susitarimą su sąlyga, kad dėl jo nebus dvigubo skaičiavimo.	Šveicarija yra atsakinga už administravimą orlaivių naudotojų, kurie: turi galiojančią Šveicarijos išduotą licenciją oro susisiekimui vykdyti arba pagal susietas ATLPS didžiausią numatomą jiems priskirtų aviacinių išmetamųjų teršalų kiekį išmetė Šveicarijoje. Šveicarijos kompetentingos institucijos yra atsakingos už visas Šveicarijai priskirtų orlaivių naudotojų administravimo užduotis, taip pat ir užduotis, susijusias su ES ATLPS (pvz., priimti patikrinto išmestų teršalų kiekio ataskaitas, susijusias su ES ir Šveicarijos aviacijos veikla, administruoti orlaivių naudotojus ir sąskaitas, užtikrinti atitiktį ir vykdymą). Šveicarijos kompetentingos institucijos abipusiškai susitaria su Europos Komisija viena kitai perduoti svarbius dokumentus ir informaciją. Visų pirma Šveicarijos kompetentingos institucijos perduoda ES (EEE) valstybių narių administruojamiems orlaivių naudotojams atitinkamą paskirstytinų nemokamų Šveicarijos ATL skaičių. Tai numatyta: CO_2 įstatymo 39 straipsnio 1a dalyje, CO_2 potvarkio 46d straipsnyje ir 14 priede, galiojusiuose 2025 m. sausio 1 d.

	Esminiai kriterijai	ES	Šveicarijos
15.	ATL atsisakymas	Vertindamos orlaivių naudotojų atitiktį pagal atsisakytų ATL skaičių, ES (EEE) valstybių narių kompetentingos institucijos atsisakytus ATL pirmiausia naudoja ŠESD kiekiui, kuriam taikoma Šveicarijos ATLPS, padengti, o likusį atsisakytų ATL skaičių – ŠESD kiekiui, kuriam taikoma ES ATLPS, padengti.	Vertindamos orlaivių naudotojų atitiktį pagal atsisakytų ATL skaičių, Šveicarijos kompetentingos institucijos atsisakytus ATL pirmiausia naudoja ŠESD kiekiui, kuriam taikoma ES ATLPS, padengti, o likusį atsisakytų ATL skaičių – ŠESD kiekiui, kuriam taikoma Šveicarijos ATLPS, padengti. Tai numatyta: CO_2 potvarkio 55 straipsnio 2a dalyje, galiojusioje 2025 m. sausio 1 d.
16.	Teisės aktų vykdymo užtikrinimas	Jei orlaivių naudotojas nevykdo įsipareigojimų pagal atitinkamą ATLPS ir jį administruojančiai valdžios institucijai reikia imtis papildomų veiksmų, kad užtikrintų teisės aktų vykdymą, kiekviena Šalis užtikrina savo ATLPS nuostatų vykdymą, nepriklausomai nuo to, ar tą orlaivių naudotoją administruoja ES (EEE), ar Šveicarijos kompetentinga institucija.	
17.	Orlaivių naudotojų administracinis priskyrimas	Remiantis Direktyvos 2003/87/EB 25a straipsniu, pagal Direktyvos 2003/87/EB 18a straipsnio 3 dalį Europos Komisijos paskelbtame orlaivių naudotojų sąraše nurodoma, kuri valstybė, įskaitant Šveicariją, administruoja kiekvieną orlaivių naudotoją. Orlaivių naudotojus, kurie bus pirmą kartą priskirti Šveicarijai po to, kai įsigalios šis Susitarimas, Šveicarija pradeda administruoti po priskyrimo metų rugsėjo 30 d., kai pradės veikti laikina registrų jungtis. Abi Šalys bendradarbiauja ir dalijasi svarbiais dokumentais ir informacija. Orlaivių naudotojo priskyrimas neturi jokio poveikio ATLPS taikymui tam orlaivių naudotojui (t. y. jei orlaivių naudotojui taikoma ES ATLPS, tačiau jį administruoja Šveicarijos kompetentinga institucija, jo įpareigojimai pagal ES ATLPS išlieka to paties lygio ir kartu jam taikoma Šveicarijos ATLPS ir *vice versa*).	
18.	Įgyvendinimo procedūros	Pasirašius šį Susitarimą, pagal jo 12, 13 ir 22 straipsnius Jungtinis komitetas parengia ir priima visas kitas procedūras, kurių reikia darbui ir bendradarbiavimui organizuoti, kad aviacijos sąskaitų turėtojai galėtų naudotis vieno langelio principu. Šios procedūros pradedamos taikyti nuo tos pačios dienos kaip ir šis Susitarimas.	
19.	Eurokontrolės teikiama pagalba	Aviacijai skirtos šio Susitarimo dalies taikymo tikslu Europos Komisija įtraukia Šveicariją į Eurokontrolei suteiktus su ES ATLPS susijusius įgaliojimus.“	